

การศึกษาการแปลวรรณกรรมอ้อมประโยคคำถาม
ในนวนิยายเรื่อง *สี่แผ่นดิน (SI PHAENDIN)* และ *FOUR REIGNS*

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (ภาษาและวัฒนธรรมเพื่อการสื่อสารและการพัฒนา)
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล
พ.ศ. 2553

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยมหิดล

การศึกษาการแปลวัจนกรรมอ้อมประโยคคำถามในนวนิยายเรื่อง *สี่แผ่นดิน* (SI PHAENDIN) และ *FOUR REIGNS*
A STUDY OF INTERROGATIVE INDIRECT SPEECH ACT TRANSLATION IN *SI PHAENDIN*
AND *FOUR REIGNS*

ทิวาพร ธงทอง 5036425 LCCD/M

ศศ.ม. (ภาษาและวัฒนธรรมเพื่อการสื่อสารและการพัฒนา)

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์: สุจริตลักษณ์ ดีผดุง, Ph.D., กฤตยา อภินิชฐ์, ศศ.ม., สุภาพร ฤดีจำเริญ,
ศศ.ม.

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์เล่มนี้ผู้วิจัยใช้รูปแบบการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาประเภทวัจนกรรมอ้อมประโยคคำถามในนวนิยายเรื่อง *สี่แผ่นดิน* ของ ม.ร.ว. คึกฤทธิ์ ปราโมช รวมไปถึงศึกษากลวิธีการแปลวัจนกรรมอ้อมประโยคคำถามเป็นภาษาอังกฤษโดย TULACHANDRA พร้อมทั้งวิเคราะห์ถึงปัจจัยและบริบทที่มีผลต่อการแปลวัจนกรรมอ้อมประโยคคำถาม

ผลการศึกษาพบว่าประเภทวัจนกรรมอ้อมประโยคคำถามสามารถแบ่งออกเป็น 3 ประเภท ตามแนวคิดของ จอห์น อาร์ เซิร์ล (John R. Searle, 1975) คือ (1) วัจนกรรมการกล่าวความจริง แสดงหน้าที่ 6 หน้าที่ คือ การกล่าวรำพึงรำพัน การคาดคะเน การบอกกล่าว การบ่น การตำหนิ และการแสดงความไม่เห็นด้วย (2) วัจนกรรมการกล่าวแสดงออก แสดงหน้าที่ 5 หน้าที่ คือ การแสดงความรู้สึกประหลาดใจ การแสดงความรู้สึกไม่พอใจ การทักทาย การแสดงอารมณ์ขัน และการชื่นชม และวัจนกรรมการกล่าวชี้แนะ แสดงหน้าที่ 3 หน้าที่ คือ การให้ผู้ฟังปฏิบัติตามความต้องการของผู้พูด การขอร้อง และการเตือน

กลวิธีการแปลวัจนกรรมอ้อมประโยคคำถามโดย TULACHANDRA ใน *FOUR REIGNS* จำแนกเป็น 2 ประเภท ดังนี้ (1) การแปลเอาความ มี 4 กลวิธี คือ การแปลแบบเรียบเรียง การละไม่แปล การแปลแบบสรุปความ และการแปลแบบเทียบเคียงจำนวน (2) การแปลตรงตัว มีหนึ่งกลวิธี คือ การแปลแบบประโยคต่อประโยคหรือคำต่อคำ

การที่ประโยคคำถามสื่อความหมายได้ ทั้งที่เป็นวัจนกรรมอ้อมนั้น เนื่องจากปัจจัยหลายประการด้วยกัน ได้แก่ บริบท สถานการณ์ เวลา สถานที่ สังคม วัฒนธรรม ความรู้ภูมิหลัง เจตนา ความรู้สึก นิสัย คำแสดงคำถาม และคำลงท้ายประโยค

ทั้งนี้ ผลการศึกษาปรากฏว่า ผู้แปลสามารถรักษาประเภทและหน้าที่ของวัจนกรรมอ้อมดังกล่าวได้ แต่บางครั้งการแปลทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงประเภทของวัจนกรรมอ้อมเป็นวัจนกรรมตรงในบทแปล

คำสำคัญ: การแปล / วัจนกรรมอ้อม / ประโยคคำถาม / *สี่แผ่นดิน* (SI PHAENDIN) / ม.ร.ว. คึกฤทธิ์ ปราโมช / ตูลัจฉรินทร์

201 หน้า

A STUDY OF INTERROGATIVE INDIRECT SPEECH ACT TRANSLATION IN
SI PHAENDIN AND *FOUR REIGNS*

TIWAHPORN THONGTONG 5036425 LCCD/M

M.A. (LANGUAGE AND CULTURE FOR COMMUNICATION AND DEVELOPMENT)

THESIS ADVISORY COMMITTEE: SUJARITLAK DEEPADUNG, PH.D., KRITTAYA
AKANISDHA, M.A., SUPAPORN RUEDEECHAMROEN, M.A.

ABSTRACT

The objectives of this qualitative research were (i) to categorize interrogative indirect speech acts from the original Thai novel entitled *SI PHAENDIN* written by M.R. Kukrit Pramoj, (ii) to study the translation strategies used in interrogative indirect speech act translation from the English version *FOUR REIGNS* translated by TULACHANDRA, and (iii) to analyze the relevant factors which affect interrogative indirect speech act translation.

The results revealed that utterances in indirect interrogative sentences can be divided into 3 major types and 14 sub-types, as classified by John R. Searle (1975). These are (1) representatives which have 6 sentence functions in paradigm cases soliloquizing to oneself, anticipating, saying, complaining, blaming, and disagreeing; (2) expressives which have 5 sentence functions in paradigm cases surprising, greeting, dissatisfying complimenting and joking; and (3) directives which have 3 sentence functions in paradigm cases suggesting, requesting and warning.

The 2 translation categories employed by TULACHANDRA in *FOUR REIGNS* were free translation and literal translation. Free translation includes sentence adjustment, omission, summary translation and equivalent translation. Literal translation is word-for-word translation.

Interrogative sentences function as interrogative indirect speech acts due to several factors which are contexts, circumstances, time, place, society, culture, background knowledge, intention, emotion, personality, question words and final particles.

It was also found that the translator can preserve the sentence form and the sentence function. However, translation sometimes results in a change from indirect speech acts into direct ones.

KEY WORDS: TRANSLATION / INDIRECT SPEECH ACTS/INTERROGATIVE SENTENCE /
SI PHAENDIN / *FOUR REIGNS* / M.R. KUKRIT PRAMOJ / TULACHANDRA

201 pages